

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра образотворчого мистецтва

Лесик-Бондарук Оксана Олександрівна

Теорія та історія архітектури Волині

Методичні рекомендації
до робочої програми нормативної навчальної дисципліни

Луцьк - 2017

УДК 74

ББК 85.03

Л-33

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 2 від 2017 року).

Рецензенти: *Лесик О.В.* – доктор архітектури, професор кафедри образотворчого мистецтва Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Берлач О.П. – кандидат архітектури, доцент кафедри образотворчого мистецтва Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Лесик-Бондарук О.О.

Л-33 Теорія та історія архітектури Волині: Методичні рекомендації до робочої програми нормативної навчальної дисципліни / Оксана Олександрівна Лесик-Бондарук. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2017. – 19 с.

Анотація: видання передбачає повне висвітлення робочої програми з Теорії та історії архітектури Волині з урахуванням визначення мети та завдань робочої курсу, висвітлення етапів розвитку архітектури Волині, тематик лекційних та практичних занять, матеріалу, що вивчається протягом курсу та мусить бути засвоєним студентами, основних понять, які мають бути проаналізовані та вивчені студентами, питань для самоконтролю, завдань для самостійної роботи, аналізу вимог до оцінювання роботи студентів, а також визначення методичного забезпечення та рекомендованої літератури.

Рекомендовано магістрам 1 курсу галузі знань Культура та мистецтво, спеціальності Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

УДК 74

ББК 85.03

Л-33

Лесик-Бондарук О.О., 2017

Східноєвропейський

національний університет

імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 02 Культура і мистецтво, Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, Освітня програма (спеціалізація) Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, освітній ступінь Магістр	нормативна
Кількість годин 90 / кредитів 3		Рік навчання 5
		Семестр 9
		Лекції 20 год.
		Практичні (семінарські) 16 год. Лабораторні ____ год.. Індивідуальні ____ год.
		Самостійна робота 48 год.
ІНДЗ: нема		Консультації 6 год.
	Форма контролю: залік	

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань 02 Культура і мистецтво, Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, Освітня програма (спеціалізація) Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, освітній ступінь Магістр	нормативна
Кількість годин 90 / кредитів 3		Рік навчання 5
		Семестр 9
		Лекції 8 год.
		Практичні (семінарські) 6 год. Лабораторні ____ год.. Індивідуальні ____ год.
		Самостійна робота 48 год.
ІНДЗ: нема		Консультації 6 год.
	Форма контролю: залік	

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ:

Метою курсу є розкриття найважливіших етапів розвитку теорії та історії архітектури волинського регіону, аналіз основних мистецьких напрямів і стилів, що існували на Волині в різні часи, характеристика визначних архітектурних споруд волинського краю за їх мистецько-художніми, містобудівельними, композиційно-планувальними, стилістичними ознаками, аналіз розвитку архітектури регіону в контексті розвитку архітектури Західної Європи.

Завдання курсу полягає в тому, щоб проаналізувати розвиток архітектури Волині з урахуванням історичної, політичної, релігійної та соціальної характеристики того чи іншого періоду, визначити основні тенденції розвитку місцевих традицій в архітектурі і простежити вплив західноєвропейського мистецтва.

Вивчення курсу «Теорія та історія архітектури Волині» проходить в тісному зв'язку з курсами «Історія образотворчого мистецтва», «Малюнок», «Живопис», «Композиція», «Історія України», «Українська та зарубіжна культура».

3. КОМПЕТЕНЦІЇ.

В результаті вивчення курсу необхідно знати:

- основні підходи до розуміння архітектури волинського краю як складного суспільно-історичного феномену;
- основні проблеми появи, розквіту та занепаду мистецьких епох на теренах Волині;
- специфіку регіональної архітектури як складової українського та світового мистецького процесу;
- головні риси сучасного волинського мистецтва зодчества;
- форми і напрямки відбудови волинської архітектурної спадщини, її відродження та історичні перспективи.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Семін.)	Сам. роб.	Конс.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Волинська архітектура від найдавніших часів до кінця XVIII ст.					
Тема 1. Архітектура Давньої Волині та періоду Київської Русі.	10	2	2	6	
Тема 2. Архітектура Галицько-Волинського князівства.	14	4	2	6	2
Тема 3. Архітектура Волині за Литовської доби.	10	2	2	6	
Тема 4. Архітектура Волині часів Речі Посполитої.	14	4	2	6	2
Разом за змістовим модулем 1	48	12	8	24	4
Змістовий модуль 2. Архітектура Волині XIX-XX ст.					
Тема 5. Архітектура Волині XIX ст.	10	2	2	6	
Тема 6. Архітектура Волині кінця XIX – початку XX ст.	12	2	2	6	2
Тема 7. Архітектура Волині радянських часів.	10	2	2	6	

Тема 8. Сучасна волинська архітектура.	12	2	2	6	
Разом за змістовим модулем 2	42	8	8	24	2
Усього годин	90	20	16	48	6

Змістовий модуль 1. Волинська архітектура від найдавніших часів до кінця XVIII ст.

Тема 1. Архітектура Давньої Волині та періоду Київської Русі.

Первіснообщинний лад на Волині. Кам'яний вік: пам'ятки палеоліту, мезоліту та неоліту на Волині. Основні стоянки, знаряддя праці, поява землеробства, скотарства, рибальства, виникнення гончарства, ткацтва, пам'ятки мистецтва.

Мідно-кам'яний вік на Волині. Епоха бронзи на Волині. Племена шнурової кераміки та їх культура.

Ранній залізний вік. Виділення ремесла в окрему галузь, розвиток різних видів ремесел. Зарубинецька, пшеворська та черняхівська культури на території Волині.

Східні слов'яни на Волині. Союзи племен дулібів, бужан та волинян, їх матеріальна культура. Розвиток міст, ремесел. Пам'ятки мистецтва I тисячоліття н.е.

Волинь у складі Київської Русі. Пам'ятки архітектури Володимира-Волинського, Зимно, Луцька. Хрестово-купольна система планування храмів.

Основні поняття: стоянки, первісні пам'ятки, дрібна пластика, знаряддя праці, первісні житла, поділ праці, матріархат, патріархат, родові відносини, первісні форми релігійних вірувань, племена, культури, гончарство, східні слов'яни, племена, перші міста, ремесла, князівство, оборонна архітектура, храмове будівництво, хрестово-купольний храм, житлові споруди, оборонні вежі, літопис.

Тема 2. Архітектура Галицько-Волинського князівства.

Утворення Галицько-Волинського князівства. Архітектура Волині: пам'ятки Володимир-Волинського, Зимного, Галича та інших міст. Храмова архітектура, оборонна та житлова архітектура. Розвиток архітектури Волині за часів Данила Галицького. Поява нових міст – Львова, Холма та інших. Специфіка матеріалів для будівництва на Волині.

Основні поняття: князівство, оборонна архітектура, храмове будівництво, хрестово-купольний храм, житлові споруди, оборонні вежі, літопис, містобудування, матеріали, білокам'яне будівництво.

Тема 3. Архітектура Волині за Литовської доби.

Політична, соціальна та економічна ситуація на Волині XIV - середини XVI століть. Взаємовплив волинських та литовських традицій будівництва.

Архітектура регіону XIV - середини XVI століть. Житлова забудова, оборонне будівництво, храмове та монастирське будівництво, поширення романського та готичного стилю в регіоні. Дерев'яне житлове та церковне будівництво. Основні типи дерев'яних та мурованих храмів Волині.

Основні поняття: містобудування, оборонна архітектура, замкове будівництво, монастир-фортеця, донжон, дерев'яна церковна архітектура, регіональні особливості архітектури, книгописання, різьблення, іконостас, типи церков, планувальні вирішення церковної та оборонної архітектури.

Тема 4. Архітектура Волині часів Речі Посполитої.

Політична, соціальна та економічна ситуація на Волині середини XVI – XVIII століть. Вплив на розвиток мистецтва появи уніатської церкви. Розвиток католицьких та православних церков.

Архітектура регіону середини XVI – XVIII століть. Житлова забудова, оборонне будівництво, храмове та монастирське будівництво, поширення Відродження, бароко та рококо в регіоні. Дерев'яне житлове та церковне будівництво. Основні типи дерев'яних та мурованих храмів Волині.

Основні поняття: містобудування, католицизм, православ'я, греко-католицька церква, Берестейська унія, монастир, замкове будівництво, муроване та дерев'яне храмове будівництво, типи церков, композиційно-планувальна характеристика храму, базиліка, хрестово-купольний храм, тридільна церква, костюл, різьблення, Відродження, бароко, рококо, класицизм.

Змістовий модуль 2. Архітектура Волині XIX-XX ст.

Тема 5. Архітектура Волині XIX ст.

Політична, соціальна та економічна ситуація на Волині XIX ст. Вплив на розвиток мистецтва Російської імперії. Розвиток католицького та православного будівництва.

Архітектура регіону XIX ст. Житлова забудова, промислове будівництво, храмове та монастирське будівництво, поширення стилю ампір, класицизм в регіоні. Дерев'яне житлове та церковне будівництво.

Основні поняття: містобудування, класицизм, громадська архітектура, садово-паркове мистецтво, дерев'яне житлове будівництво, дерев'яне храмове зодчество, муроване церковне будівництво, регіональні особливості архітектури, дзвіниця.

Тема 6. Архітектура Волині кінця XIX – початку XX ст.

Політична, соціальна та економічна ситуація на Волині кінця XIX – середини XX століть. Вплив на розвиток мистецтва Російської імперії та Польщі. Розвиток католицьких та православних церков.

Архітектура регіону XIX – середини XX століть. Житлова забудова, промислове будівництво, храмове та монастирське будівництво, поширення модерну та неокласицизму в регіоні. Австрійський цегляний стиль. Розвиток функціоналізму. Дерев'яне житлове та церковне будівництво.

Основні поняття: містобудування, класицизм, громадська архітектура, садово-паркове мистецтво, дерев'яне житлове будівництво, дерев'яне храмове зодчество, муроване церковне будівництво, регіональні особливості архітектури, дзвіниця, реалізм, модерн, цегляний стиль.

Тема 7. Архітектура Волині радянських часів.

Політична, соціальна та економічна ситуація на Волині другої половини XX ст. Вплив на розвиток мистецтва Радянської імперії.

Архітектура регіону другої половини XX ст. Житлова забудова, промислове будівництво, храмове та монастирське будівництво, поширення неокласицизму та функціоналізму в регіоні. Містобудування.

Основні поняття: соцреалізм, відбудова, міська забудова, пролетарська культура, громадська архітектура, монументальні споруди, масове житло, спальні райони, стандартна забудова, промислова архітектура.

Тема 8. Сучасна волинська архітектура.

Політична, соціальна та економічна ситуація на Волині кінця XX – початку XIX ст. Вплив на розвиток архітектури відновлення незалежності.

Містобудування. Промислове будівництво, громадська архітектура, житлова забудова, нові віяння в архітектурі храмів та монастирів. Аналіз процесів реставрації та збереження архітектурної спадщини регіону.

Основні поняття: відбудова, міська забудова, громадська архітектура, монументальні споруди, масове житло, спальні райони, стандартна забудова, промислова архітектура, спілка архітекторів, відродження духовності, національні традиції, постмодернізм, сучасна архітектура.

Тематика практичних (семінарських) занять.

Тема 1. Архітектура Давньої Волині та періоду Київської Русі.

1. Палеоліт на Волині.
2. Мідно-кам'яний вік на Волині.
3. Архітектура східних слов'ян.
4. Архітектура Волині часів Київської Русі.

Питання для самоконтролю.

1. Які пам'ятки кам'яної доби на Волині Ви б виділили?
2. Чому на Волині активно розвивалась обробка металів?
3. Які види ремесел розвивались на Волині особливо інтенсивно? Чому?
4. Які племена проживали на території Волині у ранню залізну добу?
5. Чи існували на Волині міста трипільської культури?
6. Який вигляд мали слов'янські міста?
7. Які храми київської доби збереглись на Волині?

Тема 2. Архітектура Галицько-Волинського князівства.

1. Містобудування.
2. Храмове будівництво.
3. Оборонна та громадська архітектура.
4. Житлове будівництво.

Питання для самоконтролю.

1. Коли утворилось Галицько-Волинське князівство?
2. Які міста заснував Данило Галицький?
3. Які пам'ятки архітектури часів Галицько-Волинського князівства збереглись до нашого часу?
4. Чому Галицько-Волинську архітектуру називають білокам'яною?
5. Який тип планування храмових споруд був поширений у Галицько-Волинському князівстві?
6. Який вигляд мали житлові будівлі князів та бояр?
7. Що таке донжон?

Тема 3. Архітектура Волині за Литовської доби.

1. Містобудування.
2. Храмове будівництво.
3. Оборонна та громадська архітектура.
4. Житлове будівництво.

Питання для самоконтролю.

1. Який період в історії Волині охоплює Литовська доба?
2. Чи існував взаємовплив української та литовської культури?
3. Яким чином розвивалась оборонна архітектура регіону?
4. Які архітектурні пам'ятки оборонного характеру Волині Литовської доби Ви знаєте?
5. Чи зводили на Волині монастирі-фортеці?
6. Які волинські замки Литовської доби збереглись до наших днів?
7. В чому проявився вплив Західної Європи на мистецтво Волині?

Тема 4. Архітектура Волині часів Речі Посполитої.

1. Містобудування.
2. Храмове будівництво:
 - а) дерев'яна архітектура;
 - б) мурована архітектура.
3. Оборонна та громадська архітектура.
4. Житлове будівництво.

Питання для самоконтролю.

1. Як вплинуло на розвиток мистецтва регіону підписання Берестейської унії?
2. Чим відрізняється від православної греко-католицька церква?
3. Які типи планування храмів поширені у католиків? Які у православних?
4. Який тип дерев'яних церков поширився на Волині у цей час?
5. Як вплинули на волинське мистецтво католицькі ордени?
6. Що у своїй діяльності відстоювали православні братства?
7. Які братства були найвпливовіші на Волині?
8. Чим відома постать Костянтина Острозького?

Тема 5. Архітектура Волині XIX ст.

1. Містобудування.
2. Храмове будівництво.
3. Промислова та громадська архітектура.
4. Житлове будівництво.

Питання для самоконтролю.

1. Яким чином на волинське мистецтво вплинуло панування Російської імперії?
2. Як проявився класицизм у волинській архітектурі?
3. Як розвивається містобудування у цей час?
4. Чому перебудовувались більшість волинських церков?
5. Чи розвивається католицьке будівництво у даний період?
6. Хто з відомих архітекторів працює в цей період на Волині?
7. Що відбувається з уніатською церквою за Російської імперії, з її храмами? Наведіть приклади.

Тема 6. Архітектура Волині кінця XIX – початку XX ст.

1. Містобудування.
2. Храмове будівництво.
3. Промислова та громадська архітектура.
4. Житлове будівництво.

Питання для самоконтролю.

1. Яким чином на волинське мистецтво вплинуло панування Російської імперії?
2. Як проявився модерн у волинській архітектурі?
3. Як розвивається містобудування у цей час?
4. Чому перебудовувались більшість волинських міст?
5. Як вплинув модерн на забудову Луцька?
6. Як у Луцьку розвивається «цегляний» стиль і архітектурі?
7. Як вплинула політична ситуація початку XX століття на розвиток волинської архітектури?
8. Яким чином пов'язане мистецтво Польщі та Волині на початку XX століття?
9. Кого з волинських архітекторів початку XX століття Ви знаєте?

Тема 7. Архітектура Волині радянських часів.

1. Містобудування.
2. Храмове будівництво.
3. Промислова та громадська архітектура.
4. Житлове будівництво.

Питання для самоконтролю.

1. Що Вам відомо про волинських художників, які боролись у лавах УПА?
2. Хто такий Ніл Хасевич?
3. Чому на Волині був поширений неокласицизм у повоєнні роки?
4. Які типи громадських споруд мали місце у повоєнному будівництві?
5. Що таке «масове житло»?
6. Які відомі пам'ятники з'явилися на Волині у XX столітті?

Тема 8. Сучасна волинська архітектура.

1. Містобудування.
2. Храмове будівництво.
3. Промислова та громадська архітектура.
4. Житлове будівництво.
5. Реставрація та збереження пам'яток архітектури.

Питання для самоконтролю.

1. Як здобуття незалежності вплинуло на розвиток волинської архітектури?
2. Кого з волинських архітекторів ви знаєте?
3. Які сучасні архітектурні волинські студії вам відомі?
4. в яких напрямках розвивається сучасне житлове будівництво?
5. На якому рівні на Волині знаходиться збереження пам'яток архітектури?
6. Які архітектурні пам'ятки, що успішно відреставровані та функціонують ви знаєте?
7. Як розвивається на Волині промислове будівництво? Чи будуються великі об'єкти і чому?

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

В якості самостійних завдань пропонується написання наукових статей, есе, тез, рефератів. Наукові розробки в області курсу «Теорія та історія архітектури Волині» можуть бути представлені на наукових конференціях, днях науки і т.д. Кожен студент повинен написати 1 реферат. Реферати є обов'язковими для виконання кожним студентом. Реферат повинен відповідати загальноновизнаним вимогам, має вмщати розкрити та обґрунтовану інформацію щодо обраної тематики. Тема реферату може бути обрана із запропонованої тематики, а може бути запропонована самим студентом та затверджена викладачем даного предмету.

За написання реферату студент може максимально отримати 5 балів. Для цього реферат повинен бути написаний за всіма вимогами, правильно оформлений, має включати всі обов'язкові структурні частини, план має бути чіткий, логічний та стислий, текст повинен бути лаконічним, максимально розкривати поставлені завдання, мають бути зроблені висновки про написане та висвітлено використану літературу. За відсутністю виконання будь-якої з вимог до написання реферату кількість балів відповідно знижується на 1.

Орієнтовна тематика рефератів

1. Палеоліт на Волині.
2. Данило Галицький – засновник волинських міст.
3. Діяльність волинських майстрів у Холмі часів Данила Галицького.
4. Архітектура Холма часів Данила Галицького.
5. Монастир в Зимно – історія та сучасність.
6. Володимир-Волинський – культурний центр давньої Волині.
7. Луцький замок – минуле та сучасність.
8. Архітектура давнього Львова.
9. Замкове будівництво на Волині.
10. Православне будівництво на Волині у XVI столітті.
11. Забудова Луцька у XVI столітті.
12. Католицьке будівництво на Волині у XVII-XVIII столітті.
13. Монастирі Волині XVII-XVIII століття.
14. Почаївська Лавра: історія та сучасність.
15. Адам Кисіль та православне будівництво на Волині.
16. Костянтин Острозький та Волинь.
17. Греко-католицьке будівництво на Волині.
18. Розвиток волинської архітектури у XIX столітті.
19. Забудова волинських міст 50-60-х років XX століття.
20. Сучасна архітектура Волині.

6. ВИДИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Протягом вивчення курсу «Теорія та історія архітектури Волині» студенти готують та проводять тематичні екскурсії по місту Луцьк. Екскурсії присвячені різним пам'яткам архітектури міста, їх містобудівельним, композиційно-планувальним, історичним та художньо-мистецьким характеристикам.

За ІНДЗ студент може отримати максимально 5 балів. При ґрунтовній підготовці матеріалу, чіткому викладенні його, врахуванні усіх складових опису пам'ятки студент отримує 5 балів. При відсутності якоїсь важливої інформації знімається 1 бал. За нечіткої та розпливчастої доповіді знімається 1 бал.

Кожен студент може займатись науковою діяльністю, що відобразиться у написанні невеликих наукових робіт, а саме: наукові есе, статті, тези, а також у виступах на наукових конференціях, участі у різноманітних конкурсах, олімпіадах і т.д. Якщо наукове дослідження за своєю тематикою охоплюватиме одну тему, то кількість балів відповідатиме кількості балів, яка виставляється за дану тему. Якщо тематика наукової розробки охоплюватиме об'єм двох і більше тем, то і кількість балів відповідатиме балам, відведеним на їх оцінювання.

Систематизування вивченого матеріалу перед заліком

Питання до заліку

1. Волинське мистецтво часів первіснообщинного ладу.
2. Архітектура Галицько-Волинського князівства.
3. Живопис Галицько-Волинського князівства.
4. Скульптура Галицько-Волинського князівства.
5. Декоративно-ужиткове мистецтво Галицько-Волинського князівства.
6. Громадська архітектура Волині за Литовської доби.
7. Храмова архітектура Волині за Литовської доби.
8. Живопис Волині за Литовської доби.
9. Графіка Волині за Литовської доби.
10. Скульптура Волині за Литовської доби.
11. Декоративно-ужиткове мистецтво Волині за Литовської доби.
12. Громадська архітектура Волині часів Речі Посполитої.
13. Храмова дерев'яна архітектура Волині часів Речі Посполитої.
14. Храмова мурована архітектура Волині часів Речі Посполитої.
15. Монументальний живопис Волині часів Речі Посполитої.
16. Станковий живопис Волині часів Речі Посполитої.
17. Графіка Волині часів Речі Посполитої.
18. Скульптура Волині часів Речі Посполитої.
19. Декоративно-прикладне мистецтво Волині часів Речі Посполитої.
20. Архітектура Волині у XIX столітті.
21. Живопис Волині у XIX столітті.
22. Графіка Волині у XIX столітті.
23. Скульптура Волині у XIX столітті.
24. Декоративно-ужиткове мистецтво Волині у XIX столітті.
25. Волинська архітектура початку XX століття.
26. Волинський живопис початку XX століття.
27. Архітектура Волині 1921-1939 років.
28. Живопис Волині 1921-1939 років.
29. Декоративно-ужиткове мистецтво Волині 1921-1939 років.
30. Волинська архітектура 50 – середини 60-х років XX століття.
31. Волинська скульптура 50 – середини 60-х років XX століття.
32. Волинський живопис 50 – середини 60-х років XX століття.
33. Архітектура Волині середини 60-х – середини 80-х років XX століття.
34. Живопис Волині середини 60-х – середини 80-х років XX століття.
35. Скульптура Волині середини 60-х – середини 80-х років XX століття.
36. Сучасна волинська архітектура.
37. Сучасний волинський живопис.
38. Сучасна волинська скульптура.

Підготовка до написання контрольних робіт з курсу «Образотворче мистецтво рідного краю»

Питання до модульних контрольних робіт з дисципліни “Образотворче мистецтво рідного краю”

Модульна контрольна робота №1.

1. Палеоліт на Волині.
2. Мідно-кам'яний вік на Волині.
3. Архітектура східних слов'ян.
4. Архітектура Волині часів Київської Русі.
5. Містобудування Галицько-Волинського князівства .
6. Храмове будівництво Галицько-Волинського князівства .
7. Оборонна та громадська архітектура Галицько-Волинського князівства .
8. Житлове будівництво Галицько-Волинського князівства .
9. Містобудування Волині за Литовської доби .
10. Храмове будівництво Волині за Литовської доби .
11. Оборонна та громадська архітектура Волині за Литовської доби .
12. Житлове будівництво Волині за Литовської доби .
13. Містобудування Волині часів Речі Посполитої .
14. Дерев'яна архітектура Волині часів Речі Посполитої.
15. Мурована архітектура Волині часів Речі Посполитої.
16. Оборонна та громадська архітектура Волині часів Речі Посполитої .
17. Житлове будівництво Волині часів Речі Посполитої .

Модульна контрольна робота №2.

1. Містобудування Волині XIX ст.
2. Храмове будівництво Волині XIX ст.
3. Промислова та громадська архітектура Волині XIX ст.
4. Житлове будівництво Волині XIX ст.
5. Містобудування Волині кінця XIX – початку XX ст.
6. Храмове будівництво Волині кінця XIX – початку XX ст .
7. Промислова та громадська архітектура Волині кінця XIX – початку XX ст .
8. Житлове будівництво Волині кінця XIX – початку XX ст .
9. Містобудування Волині радянських часів .
10. Храмове будівництво Волині радянських часів .
11. Промислова та громадська архітектура Волині радянських часів.
12. Житлове будівництво Волині радянських часів.
13. Сучасне містобудування на Волині.
14. Сучасне волинське храмове будівництво.
15. Сучасна волинська промислова та громадська архітектура.
16. Сучасне житлове будівництво на Волині.
17. Реставрація та збереження пам'яток архітектури на Волині.

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Волинське мистецтво часів первіснообщинного ладу.
2. Архітектура Волині доби Київської Русі.
3. Храмова архітектура Галицько-Волинського князівства.

4. Оборонна архітектура Галицько-Волинського князівства.
5. Громадська архітектура Волині за Литовської доби.
6. Храмова архітектура Волині за Литовської доби.
7. Оборонна архітектура Волині за Литовської доби.
8. Громадська архітектура Волині часів Речі Посполитої.
9. Храмова дерев'яна архітектура Волині часів Речі Посполитої.
10. Храмова мурована архітектура Волині часів Речі Посполитої.
11. Архітектура Волині у ХІХ столітті.
12. Волинська архітектура кінця ХХ століття.
13. Волинська архітектура початку ХХ століття.
14. Архітектура Волині 1921-1939 років.
15. Волинська архітектура 50 – середини 60-х років ХХ століття.
16. Архітектура Волині середини 60-х – середини 80-х років ХХ століття.
17. Сучасна волинська архітектура.

6. Розподіл балів, які отримують студенти

Методи оцінювання: поточне тестування; оцінка за реферати; підсумковий тест.

Поточне тестування

Лекційні заняття. На лекційному занятті студент може максимально отримати 1 бал. За присутність на лекційному занятті та конспектуванні матеріалу, який подається лектором, та за чіткий, логічно побудований, систематизований та грамотний конспект студенту ставиться ще 0,5 балів. Наступні 0,5 бали студент може отримати за чітко сформовані, логічні запитання по темі лекції, за виділення та підкреслення проблемних питань та проблем по темі лекції, за створення дискусії, диспуту по темі лекції, за домашню підготовку до лекційного заняття з використанням нотаток, нової додаткової інформації, цікавого ілюстративного матеріалу, схем, таблиць по темі лекції та іншого.

Семінарські заняття. На семінарському занятті студент може максимально отримати 3 бали. За присутність на семінарському занятті та наявності конспекту з повністю підготовленими відповідями на усі питання семінарського заняття студенту ставиться 1 бал. Ще 1 бал студент може отримати за відповідь протягом семінарського заняття на 1 з питань. Відповідь має бути повна, чітка і логічно побудована, з виділенням загальних проблем поставленого питання та переходом до розкриття його конкретної суті. Відповідь має бути вичерпною та не читатися з конспекту. При слабкій та несамостійній (з частим використанням конспекту) відповіді студент заробляє лише додаткових 0,5 бали. Ще 0,5 балів студент може отримати за доповнення по іншим питанням семінарського заняття за умови, що вони будуть по суті, чіткі, змістовні, будуть нести нову інформацію, а не повторення, будуть спрямовані на глибинне розкриття суті запитання. Ще 0,5 балів студент може отримати за відповідь протягом семінарського заняття на ще одне із запитань (з врахуванням вимог до відповіді), за самостійну підготовку ілюстративного матеріалу, додаткового реферату, створення дискусії по темі заняття, за цікаве обговорення бачення того чи іншого питання.

Підсумковий тест. При написанні модульної контрольної роботи студент максимально може отримати 30 балів. На найвищу кількість балів – 25-30 - студент повинен легко орієнтуватися в історичних, політичних, економічних та соціальних процесах, що відбувались на Волині, максимально володіти знаннями про волинську архітектуру, який розглядається протягом того чи іншого змістового модуля. На кількість балів 19-24 студент повинен добре володіти знаннями про волинську архітектуру від найдавніших часів до наших днів, орієнтуватись в історії Волині. На низьку кількість балів – 10-18 - студент повинен володіти знаннями про волинську архітектуру з випущенням деяких ключових моментів, особливостей, характеристик, прізвищ, але з

обов'язковою загальною орієнтацією в історії Волині та її мистецтва. 1-9 балів студент може отримати за умови дуже слабкого знання ключових моментів історії розвитку та особливостей волинської архітектури.

При здачі заліку з курсу “Образотворче мистецтво рідного краю” студент може максимально отримати 60 балів. На найвищу кількість балів (50-60) студент повинен легко орієнтуватися в історичних, політичних, економічних та соціальних процесах, що відбувались на Волині, максимально володіти знаннями про волинську архітектуру від найдавніших часів до наших днів, вільно обговорювати та дискутувати з усіх тем, які вивчаються протягом курсу. На кількість балів 30-49 студент повинен добре володіти знаннями про волинську архітектуру від найдавніших часів до наших днів, орієнтуватись в історії Волині. На низьку кількість балів (15-29) студент повинен володіти знаннями про волинську архітектуру від найдавніших часів до наших днів з випущенням деяких ключових моментів, особливостей, характеристик, прізвищ, але з обов'язковою загальною орієнтацією в історії Волині та її мистецтва. 1-14 балів студент може отримати за умови слабкого знання ключових моментів історії розвитку та особливостей волинської архітектури.

В результаті вивчення курсу “Образотворче мистецтво рідного краю” на найвищу кількість балів (90-100) та найвищу оцінку “відмінно” студент повинен легко орієнтуватися в історичних, політичних, економічних та соціальних процесах, що відбувались на Волині, максимально володіти знаннями про волинську архітектуру від найдавніших часів до наших днів, вільно обговорювати та дискутувати з усіх тем, які вивчаються протягом курсу. На оцінку “добре” та кількість балів 75-89 студент повинен добре володіти знаннями про волинську архітектуру від найдавніших часів до наших днів, орієнтуватись в історії Волині. На “задовільну” оцінку та низьку кількість балів (60-74) студент повинен володіти знаннями про волинську архітектуру від найдавніших часів до наших днів з випущенням деяких ключових моментів, особливостей, характеристик, прізвищ, але з обов'язковою загальною орієнтацією в історії Волині та її мистецтва. “Незадовільно” або 35-59 балів студент може отримати за умови систематичних пропусків, незнання ключових моментів історії розвитку та особливостей волинської архітектури.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (max = 40балів)								Модульний контроль (max = 60 балів)	Загальна кількість балів	
Модуль 1				Модуль 2				Модуль 3		100
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				МКР 1	МКР 2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	30	30	
4	4	4	4	4	4	4	4	8		

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку

90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Добре	
75 - 81		
67 -74		
60 - 66	Задовільно	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Александрович В. Мистецтво Галицько-Волинської держави. - Львів, 1999. - 132 с., іл.

Александрович В. Українське малярство XIII - XV ст. - Львів, 1995. - 197 с.

Александрович В. Холмська ікона Богородиці / Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича. - Львів, 2001. - 40 с.

Ауліх В.В. Зимнівське городище – слов'янська пам'ятка VI-VII ст. н.е. в Західній Волині. – К.,1072.

Афанасьєв В., Давидов Е. Українське образотворче мистецтво. – К., 1978.

Афанасьєв В.А. Українське радянське мистецтво: 1960-1980рр. – К., 1983.

Батюшков П.Н. Волинь: Исторические судьбы Юго-Западного края. – СПб.,1988.

Билецкий П. Украинская портретная живопись XVII-XVIII вв. – Л., 1981.

Білецький П.О. Українське мистецтво другої половини XVII-XVIII ст. – К., 1981.

Білецький П.О. Український портретний живопис XVII-XVIII ст.: Проблеми становлення і розвитку. – К., 1968.

Бутник-Сіверський Б.С. Українське народне мистецтво. Живопис. – К., 1967.

Бутник-Сіверський Б.С. Українське радянське народне мистецтво 1941-1967рр. – К., 1970.

Варварецький Ю. Становлення української скульптури. – К., 1972.

Водотика О. Архітектура православних храмів України: історія та сучасність. – Київ,2006.

Волинська ікона XVI - XVIII ст. Каталог та альбом / Під редакцією Сергія Кота. - К.Луцьк: Спадщина, 1998. - 102 с., іл.

Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X наукової конференції, м. Луцьк, 17-19 вересня 2003 р. - Луцьк: Надстир'я, 2003 - 210 с.: іл.

Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції. Вип. 11.- Луцьк; Б. в., 2004. - 194 с.: іл.

Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції, м. Луцьк, 27-28 жовтня 2005 р. - Луцьк: Пульс, 2005. - 157 с.

Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції, м. Луцьк - м. Володимир-Волинський, 2-3 листопада 2006 р. - Луцьк: Пульс. 2006.-116с.

Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції, м. Луцьк, 29-30 жовтня 2007 р. - Луцьк: Пульс, 2007. - 146 с.; іл.

Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції, м. Луцьк - м. Володимир-Волинський, 25 - 26 вересня 2008 р. - Луцьк: Пульс, 2008.-218с.; іл..

Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали наукової конференції. - Луцьк, 1994. - 85 с.

Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції. - Луцьк, 1995. - 56 с.

Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III наукової конференції. - Луцьк, 1996. 78 с., іл.

Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. - Луцьк, 1997. - 146 с., іл.

Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції, м. Луцьк, 29-30 жовтня 2007 р. - Луцьк: Пульс, 2007.-146с.;іл.

Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції, м. Луцьк - м. Володимир-Волинський, 25 - 26 вересня 2008 р. - Луцьк: Пульс, 2008. - 218 с.; іл.

Всеобщая история архитектуры. В 12 т. – М., 1955-1977.

Всеобщая история искусств. В 6 т. – М., 1956-1965.

Дзвони в історії і культурі народів світу. Матеріали I міжнародної науково-практичної, історико-краєзнавчої конференції. 26 серпня 2006 р. Луцьк. Замок Любарта. Науковий збірник. Випуск 1 // Упорядник Г. Марчук. - Луцьк: Твердиня, 2007. - 68 с.

Драган М. Українська декоративна різьба XVI-XVIII ст. – К., 1970.

Драган М. Українські дерев'яні церкви. – Львів, 1937.

Духовні святині Камінь-Каширщини. Фотоальбом. - Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2008. - 24 с.

Жаборюк А.А. Український живопис останньої третини XIX – початку XX ст. – К., 1990.

Жаборюк А.А. Мистецтво живопису, графіки на Україні в першій половині і середині XIX ст. – Одеса, 1983.

Жолтовский П.М. Український живопис XVII-XVIII ст. – К., 1978.

Заболотний І. Нескорена Волинь. – Львів, 1964.

Замосцько-Волинські зошити „Минуле майбутньому” Роль польського і українського музейництва в збереженні і документуванні культурної спадщини пограниччя. - Замосць: Музей Замойських, 2006/2007. - 395 с.

Запаско Я. Пам'ятки книжкового мистецтва. Українська рукописна книга. - Львів, 1990. - (про Волинь - с. 43, 248-250, 262-264, 299-300, 301, 303, 311-312, 332, 340-343, 351-354, 354-361).

Запаско Я.П. Орнаментальне оформлення української рукописної книги. – К., 1960.

Запаско Я.П., Ісаєвич Я.Д. Пам'ятники книжкового мистецтва: Каталог стародруків. – Львів, 1981, 1984.

Затенацький Я.П. Український радянський живопис. – К., 1958.

Зникаюча краса. Архітектурна деталь у пам'ятках польсько-українського прикордоння [Альбом-каталог виставки]. – Zamosc: Muzeum Zamojskie w Zamosciu, 2006.-6 с; L іл.

Історія Волині 3 найдавніших часів до наших днів. – Львів, “Вища школа”, 1988.

Історія міст і сіл Української РСР: Волинська область. – К., 1970.

Історія української культури. В 5 томах. – Т.1. - К., 2001.

Історія української культури. В 5 томах. – Т.2. - К., 2001.

Історія української культури. В 5 томах. – Т.3. - К.,2003.

Історія українського мистецтва. В 6 томах. – К.,1966-1968.

Котляр М.Ф. Данило Галицький. – К.,1979.

Крип'якевич І.П. Галицько-Волинське князівство. – К.,1984.

Ковальчук Є. Врятовані пам'ятки. З історії дослідження і реставрації волинського іконопису XVI - XVIII століть. - Луцьк: Медіа, 2005. -12с.

Кучинко М. Володимир середньовічний. - Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2006. - 144с.

Кучинко М., Охріменко Г., Савицький В. Культура Волині та Волинського Полісся княжої доби. - Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2008. - 328 с.

Кучинко М., Охріменко Г., Петрович В. Історія міста Володимира-Волинського від найдавніших часів до середини XX ст. (у світлі соціотопографії). -- Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2004. - 260 с.

Левчанівська І. Луцьк у 50-х роках XX століття на світлинах Ірини Левчанівської. - Луцьк: Вид-во «Волинська обласна друкарня», 2003. - 108 с.

Левчанівська І. Мій кольоровий Луцьк. - Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2003. -60 с.: іл.

Логвин Г., Міляєва Л., Свенціцька В. Український середньовічний живопис. – К., 1976.

Логвин Г.В. З глибин: Гравюри українських стародруків XVI-XVII ст. – К., 1990.

Логвин Г.В. З глибин: Давня книжкова мініатюра XI-XVIII ст. – К., 1974.

Логвин Г.В. По Україні: стародавні мистецькі пам'ятники. – К., 1968.

Логвин Г.В. Украинское искусство X-XVIII вв. – М., 1963.

Логвин Г.Н., Міляєва Л.С. Українське мистецтво XIV – першої половини XVII ст. – К., 1963.

Міляєва Л., Логвин Г.В. Українське мистецтво XIV – першої половини XVII ст. – К., 1963.

Минуле і сучасне Волині та Полісся: Володимир-Волинський в історії України та Волині. Матеріали XIV Волинської наукової історико-краєзнавчої конференції, присвяченої 13-й річниці Незалежності України та 680-й річниці надання Володимиру-Волинському Магдебурзького права. Збірник наукових праць. - Луцьк: Б. в., 2004. - 480 с., іл.

Минуле і сучасне Волині та Полісся: народне мистецтво і духовність. Матеріали Другої Волинської обласної науково-етнографічної конференції, 12-13 травня 2005 року, м. Луцьк. Збірник наукових праць. Випуск 15. -Луцьк: Надстир'я, 2005. - 210с., іл.

Минуле і сучасне Волині та Полісся. Свято-Троїцький собор в історії Луцька та Волині. Науковий збірник. Матеріали XVII Волинської обласної наукової конференції, присвяченої 250-річчю від дати завершення будівництва Луцького собору Святої Трійці та 125-річчю з часу його освячення як православного кафедрального собору, 30 листопада 2005 року, м. Луцьк. - Луцьк: Б. в., 2005. - 83 с., іл.

Минуле і сучасне Волині та Полісся. Олики і Радзівілли в історії Волині та України. Науковий збірник. Випуск 18. Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної конференції, 25 квітня 2006 року, м. Луцьк - смт. Олика. - Луцьк: Пульс, 2006. - 205 с.; іл.

Минуле і сучасне Волині й Полісся: роде наш красний. Матеріали III Волинської обласної науково-етнографічної конференції, 14-15 червня 2007 року. Збірник наукових праць. Вип. 24. - Луцьк, 2007. - 288 с., іл.

Минуле і сучасне Волині та Полісся. Любомль в історії України та Волині. Науковий збірник: Випуск 25; Матеріали XXV Волинської обласної історико-краєзнавчої

наукової конференції, присвяченої 16-ій річниці Незалежності України, 720-ій річниці першої писемної згадки міста Любомля і 800-ій річниці першої писемної згадки Угровська, м. Любомль, 25 жовтня 2007 р. - Луцьк: Пульс, 2007. - 338 с.

Минуле і сучасне Волині та Полісся. Луцька міська громада: історія, традиції, люди. Матеріали XXVI Волинської обласної наукової історико-краєзнавчої конференції, присвяченої 16-ій річниці Незалежності України, 510-ій річниці надання м. Луцьку магдебурзького права і 390-ій річниці створення Луцького православного братства, м. Луцьк, 9 - 10 листопада 2007 р., Науковий збірник: Випуск 26. - Луцьк: Пульс, 2007. - 254 с.

Минуле і сучасне Волині та Полісся. Олександр Цинкаловський і край. Науковий збірник: Випуск 27. Матеріали XXVI Міжнародної наукової історико-краєзнавчої конференції, присвяченої 1020-ій річниці від першої писемної згадки про Володимир та 110-річчю від дня народження О.І.Цинкаловського, м. Володимир-Волинський, 22 лютого 2008 р. -Луцьк: Пульс, 2008. - 377 с.; іл.

Моздир М.І. Українська дерев'яна скульптура. – К., 1980.

Нев'янучий сад. Вишивані рушники сестер Галини та Світлани Махнюк.-Луцьк. 2006.-24с.:іл.

Німенко А.В. Українська скульптура другої половини XIX – початку XX ст. – К., 1963.

Овсійчук В.А. Українське мистецтво XIV – першої половини XVII ст. – К., 1985.

Оксенюк Р.Н. Нариси історії Волині (1861-1939). – Львів, 1970.

Пашуто В.Т. Почерки історії Галицько-Волинської Руси. – М.,1950.

Приступа Богдан. Святині Прибузького краю. - Нововолинськ: Мінотавр, 2005. - 80 с.: іл.

П'ясецький В., Мандзюк Ф. Вулиці і майдани Луцька. - Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2005. - 400 с., 48 кол. іл.

Рожко В. Відродження Української Православної Церкви на Волині 1917-2006 рр. – Луцьк, "Волинська книга", 2007.

Рожко В. Нарис історії Української Православної Церкви на Волині. – Луцьк, "Медіа", 2001.

Рубан В.В. Український портретний живопис другої половини XIX – початку XX ст. – К., 1986.

Свенціцький-Святицький І. Ікони Галицької України XV-XVI віків (Збірки Українського національного музею у Львові). – Львів, 1929.

Свенціцька В.І., Откович В.П. Світ очима народних митців. Українське народне малярство XIII-XX ст. – К., 1991.

Свенціцька В.І., Сидор О.Ф. Спадщина віків. Українське малярство XIV-XVIII ст. у музейних колекціях Львова. – Львів, 1990.

Сегейда Харитон. Світильники отчої віри. Нариси про церкви Локачинського району. - Луцьк: Надстир'я, 2002. - 228 с. (Бібліотека журналу "Волинь").

Старий Луцьк: Науково-інформаційний збірник. Вип II. - Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2005.-202с.

Старий Луцьк. Науково-інформаційний збірник Луцького державного історико-культурного заповідника. Вип. 3. - Луцьк: Б. в., 2007. - 196 с.

Степовик Д.В. Історія української ікони X-XX століть. – К., "Либідь", 1996.

Степовик Д.В. Українська графіка XVI-XVIII ст. – К., 1982.

Степовик Д.В. Українське мистецтво першої половини XIX ст. – К., 1982.

Українське православне книгописання і книгодрукування на Волині (XI - XX ст.).
Історико-краєзнавчий нарис. - Луцьк: Б. в., 2005. - 256 с.
Український середньовічний живопис: Альбом. – К., 1976.